

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 15 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló uponság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy órára 1 „ „

Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden közemű a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Teleddi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

Tisztviselők sorsa.

(L. S.) Az új kormány nevében Wekerle által elmondott programbeszédnek egy tétele elkerülte nemcsak a T. Ház, hanem igen soknak a figyelmét, holott ez a tétel nagyon sok embernek okozhat örömet, ha tényleg válik a benne foglalt ígéret; viszont igen sokakat elszomoríthat, ha az ígéret — mint annyi más — a — papirosra marad.

Ha arra gondolunk, hogy Wekerle, mint polgári származású férfiú ismeri a polgári sorsban lévő emberek dolgait s főképen élethelyzetüket és ama nehéz életviszonyokat, melyben ezek a polgár emberek vannak — némi reményünk lehet arra, hogy ez az ígéret — nem fog sokáig ígéretnek maradni.

Értjük ezalatt Wekerlénak azt az ígéretét, hogy az állami hivatalnokok fizetésének emeléséről szóló törvényjavaslat keretében a vármegyei tisztviselőket is bevonni fogja.

Hogy az új kormányelnök ezt az ígéretét épen beköszöntő programbeszédjének keretében foglalta, kilátásunk lehet arra, hogy ez a terv — mely komolyan van felvetve — a tényleg is megvalósítandó feladatok sorába tartozik és a vármegyei tisztviselők most már több reménnyel nézhetnek sorsuk jobbra fordulására, mint a hogy erre eddig okuk lehetett.

Hogy a vármegyei tisztviselők a mai megélhetési viszonyokhoz mérten, a lehető legszegényesebb javadalmazásban részesülnek, azt mindenki tudja s mi gyakran mutattunk rá ama tarthatatlan állapotra, melybe a vármegyei tisztviselők aránytalanul szűkös fizetések mellett — az egyre súlyosabbá váló életviszonyok között jutottak.

Mikor arról volt szó, hogy az állam a maga alkalmazottjainak jobb javadalmazást biztosítson, teljes méltánnyal emlékeztünk meg e törekvésekről, de ugyanekkor teljes joggal hangsúlyozhatuk, hogy ezzel a dologon csak félig lesz segítség, mert a társadalomnak egy jelentékeny kontingensét képező osztály érdekei teljesen figyelmen kívül hagyattak.

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

A SIESTA.

— Rajz. —

Kielland L. S. után: ifj. Móricz Pál.

(Folytatás.)

A hírlapiról kiterjeszkedett azon egyszerű gyűjtésekre, melyeket az újságok eszközöltek, a spanyol árvízkarosultak és a párisi éhezők részére.

Sok mindent összevissza karattyolt. S az újságokról beszélve, gyakran használta e szót „mi”, sőt a beszéd nagy tűzében nem feledkezett meg ama milliókról sem, melyeket „mi” oly nagy áldozatok árán hoztunk össze.

Különböztet mindenkinek akadt valami elbeszélni valója. Mindenkinek volt valami kis, jellemző nemes vonása. És egyik áldozatkészebb volt a másiknál.

Egy jelentékeny hölgy, a Lujza legjobb barátja, ki az asztal alsó végén ült, megindító dolgokat beszélt el a Louise nemes-szívűségéről. Hiába tiltakozott a Mademoiselle. A jóbarátja mégis elmondta, mint vitt fel egyszer Lujza három szegény varró leánykát a saját lakásába, kikkel egész éjszaka valami ünnepi öltözködést varratott. És mint adott e szegény leányoknak a munkabéren felül még kávé és süteményeket is!

Lujza kisasszony egyszerre a legérdekesebb tagja lett a társaságnak, és az újságíró legválogatottabb bókjaival halmozta el.

A játékonyság e sok szép vonásai és a Lujza ábrázolás nagy szemei ama nyugodalmas,

Értjük ezalatt a vármegyei tisztviselői karát.

Nem szorul bizonyításra, hogy a vármegyei tisztviselők épen olyan állami érdekekben álló munkát végeznek és épen olyan tényezői az államigazgatásnak, mint az államhivatalnokok, midőn tehát arról van szó, hogy azok, a kik állam-érdekek szolgálatában működnek — munkájuk méltányosabb díjat kapják meg — akkor egyáltalán nem lehet számításon kívül hagyni a vármegyei tisztviselőket.

Ezeknek lelkiismeretes működése ép oly fontos az államérdek szempontjából, mint a más munkakörökben működő államhivatalnokoké, mikor tehát az állam a maga alkalmazottjainak sorsán javítani akar, már csak az oszló igazság szempontjából is kötelessége kiterjeszteni a törvényjavaslat előnyeit a megyei tisztviselőkre is, a kik szintén azt az érdeket szolgálják, a mit az államhivatalnokok, de a kik aránytalanul szegényesebb javadalmazásban részesülnek amazoknál.

Midőn tehát Wekerle a kormány programjába a megyei tisztviselők javadalmazásának ügyét a megoldandó feladatok sorába iktatta — akkor csak az igazság követelményének hódolt meg.

Tény az, hogy szemben az államhivatalnokokkal — a megyék tisztviselői bár igen jelentős közszolgálati ágazatban működnek, mindaddig vajmi kevés jelét láthatják annak, hogy a sorukról való gondoskodás kötelességét — bár részben is — magára vette volna az állam.

Wekerle az érdem, hogy végre rájött arra a kiáltó anomáliára, mely a megyei tisztviselők és az államhivatalnokok helyzetének szembeállítására mellett előáll.

És Wekerle már a szükséges előintézkedéseket is megtette arra, hogy ez a kérdés rendeztetni fog.

Itt nem csak arról van ugyanis szó, hogy egy nagy kontingense a közszolgálatban állóknak — tűrhetőbb sorsba segítessék, hanem a munkakövé fokozatos élesztése várható e helyzetjavítástól — mi csak ez általános érdekből is melegen óhajjuk, hogy a vármegyei tisztvi-

békés, barátságos hangulatba ringatták az egész társaságot, mely legkejelmebb volt ez izgató lakoma bagyosztó évei után.

És e kéjelmes érzet még inkább növekedett, mikor a kis, hűvös szalon puha zsölyeiben lenyugodtak.

A szalomban kellemes homály volt, csak a kandalló tüze világított.

A pirosas fény sugar felfaladt az angol lábszönyegről az arany-cifrák padlós boltozatra. Megrágygánt a festmények arany keretén, s világot vetett a kandalló közelébe húzott zongorára. Imitt-amott megvilágított egy-egy arczot is, mely pillanatig kifehérett a sötétből. Mäskülönbözt alig lehetett mást látni, mint a szivarok és szivarok pirosan izzó pontjait.

A társalkodás szünetelt; csak még elvétve susogott egyik s másik és az ebédhöz valamely földre ejtett edény csörömpölt. Mintha valami csodás áom szállt volna az egész társaságra. Elhallgatott mindenki. És némán, a lehető legkedélyesebb hangulatban élvezték a háborítatlan emésztés csendes élvezetét. Még Monsieur Anatole is elfeledte szarvasgomba pástétomát. S hosszúra nyújtózkodott alacsony zsölyéjén, melyet előbb ama kerevet szomszédságába húzott, hova Mademoiselle Adele telepedett le.

— Valami zene most igazán jó volna! szökölt fel Sennor de Silvis, ülő helyén elnyújtózkodva. Talán épen sziveskednek Adél kisasszony?

— Ó! Nem, nem! tiltakozott a Mademoiselle, nagyon el vagyok telve! és azzal visszadólt a kerevetre, még kis lábait is felhúzta, s kezeit elégedetten kulcsolta össze mellén.

selők is mielőbb hozzájussanak azon előnyökhöz, a melyekben az államhivatalnokokat kívánják részesíteni.

Ostromállapot Belgrádban.

Belgrád, decz 3. A községi tanács választása ma indult meg. Fokozott érdeket a választásnak az ad, hogy tulajdonképen a választásoktól függ az ingadozó kormány sorsa. A belügyminiszter kijelentette, hogy tárczáját ahhoz köti, minő eredménnyel zajlanak le a választások.

Belgrád, decz 3. A belgrádi nép isszonyuan fel van izgatva. Soha még embert ennyi szurony közt nem vittek szavazni. Az utcákon mintha ostromállapot lenne. Sűrű tömegben jár kel a katonaság. Katonaság kónsignálva. A legvakmerőbb dolgoktól felnek. A város forrong. Az esélyeket kiszámítani nem lehet. A választás helyiségei előtt a terrorizmus hallatlan eszközeivel dolgoznak, ennek ellenére a radikálisok vannak többségben.

Belgrád, decz 3. A rendőrség látván a választás kimenetelét, hogy a radikálisok győznek, az történt, a mi alkotmányos életben talán soha. A rendőrség megostromolta a választók hivatalos szavazói helyiségeit. A választási elnököt elfogta s bilincsekbe verve, mint gonosztevőt csukatta be. A választókat sortüzeléssel elűzte. Mihalovics főszámszéki elnököt, Novakovic kuriai bírót letartóztatták, csakis liberális szavazókat eresztettek szavazni. A polgárság körében érthetőleg roppant elkéseredett hangulat uralkodik, mely egyre izgatottabb, ugy, hogy Debrinjan rendőrbiztos a nép agyonverte. Ezt követte volna még a nép bosszújának számos véres gyilkossága, de a katonaság nagy erővel oda tört és a verekedő polgárságot lefegyverezte és elfogta. Hogy mi lesz az éj folyamán, nem is sejtik.

Országgyűlés.

Tegnap a törvényhozás mindkét háza ülést tartott. Az ülésen felolvasták a legfelsőbb királyi kéziratot, mely az országgyűlés első ülészakát berekesztí s egyuttal a második ülészakát megkezdésére a mai napot tűzi ki.

A legfelsőbb kézirat így hangzik:

Mi Első Ferencz József, Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Hü Magyarországunk és Társországi Zaslóainak, egyházi és világi Főrendeinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1892. évi február hó 18-ára Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűltek, királyi üdvözlötnék!

Kedvelt Hivünk! Midőn magyar miniszteriumunk előterjesztésére az Általunk 1892. évi február hó 22-ikén megnyitott országgyűlés

De most az idegen — az irlandi — előkerült valamelyik szegletből és leült a zongorához.

— A-á! Tehát ön sziveskedik játszani! — Ezerszer köszönöm — Monsieur — hm! — Monsieur — a Sennor elfeledte a vendége nevét, mi különben elég gyakran megtörtént vele.

— No lásd! — mégis csak zenész! — mondta Mademoiselle Adele közönség barátjának. Anatole pedig ámulatában somolygott.

Egész más valami volt, mint vártak. — Már az a mód, melylyel néhány akkordot ki játszott, mikor a hangszeren tapogatózott feltűnő volt.

Aztán belekezdett a játékba. Majd tréfásan, majd könnyedén, pikáns egyvelegben.

A nap divatos melodái mind ott zenegtek keringőiben és dalaiban. Mindazokat a kedves haszontalanságokat, melyeket már egy hét óta dudolt Páris, összehozta, szellemes, finom mézként folyó játékában.

A hölgyek csodálattal ujongtak, s énekeltek az ismertebb részleteket, lábaikkal tippege hozzá. Az egész társaság érdeklél hallgatta; mivel etalalta a hangot, melylyel mindnyáját magához láncozta. Csak a »der liebe Herr Doktor« mosolygott gunyosan; neki ezek a dolgok mind haszontalanságok voltak!

De mikor a németes nótákra is reákerült a sor, — nem egyszer helyeslőleg bólintott.

Most valami Chopin-féle darabba kezdett bele, mely csak ez hiányzott a hangulathoz. A terem pikáns illattal volt telve. — A könyvérü hölgyek, a férfiak, kik alig ismerték

első ülészakát ezennel berekesztjük, egyszeres mind a második ülészakát a folyó évi decz. hó hatodik napjára összehívottunk nyilvánítjuk. Kikhez egyebiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradtunk.

Kelt Beosben, egyezményolcszázkilencz venkettedik évi december hó negyedik napján.

Ferencz József s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

BELFÖLD.

A főváros küldöttsége Kossuth Lajosnál. A fő- és székváros diszpolgári oklevelét e hó 8-án — csütörtökön — viszi a főváros küldöttsége Turinba Kossuth Lajoshoz. A küldöttség tagjai lesznek: Kun Gyula fővárosi tanácsos, mint küldöttségi vezető, Markus József tanácsos, Kullmann Lajos főjegyző, továbbá: Preuer Hugó, Decsényi József, Fülöp Károly dr., Váradi Károly és Helfy Ignác bizottsági tagok.

A Kohnok legújabb törekvése. Dr. Kohn olmczi érseké történt kinevezése nagyon kecsgetető példának látszik a Kohnok előtt. Aradon pl. két Kohn, kiknek mindegyike eminens, nem messze állanak az érettségítől, latinul fogalmazott kérvényt menesztett Desseffy Sándor csanádmegei püspökhöz, hogy a következő évben bejuthatnának e a temesvári szemináriumba. A latin kérvényt rokon szenvvel fogadták a püspöki aulában.

KÜLFÖLD.

Ostromállapot Madridban. Madrid, decz. 4. Nagy forrongás uralkodik a városban. A királyné elfogadta a prefektus és polgármester lemondását. A nép a lemondottak javára tüntetést rendezett. A rendőrség fellépett ez ellen. A város katonailag meg van szállva. A csapatok összpontosítva.

A legfőbb állami számszék elnökségére névze legújában új kombinációk léptek előtérbe, mert Rakovszky István jelöltsége ellen, melyre már megállapodás történt, legutóbb nehézségek merültek fel.

A békés czár. Páris, decz. 5. »A Figaró« azt állítja, hogy Sergius nagyherceg több angol személyiséggel beszélgetve, a legbekéesebb nyilatkozatokat tette és megjegyezte, hogy a czár semmiképp sem akarja a keleti kérdést Franciaországgal kötendő külön egyezség útján megoldani.

Verekedő orosz törzstisztek. Moszkvából jelentik, hogy ott a napokban egy tábornok és egy ezredes között megint tetlegességre került a sor. Ugyanis a második gárda hadosztály parancsnokló tábornoka szemlét tartott a Bacszerjanov ezredes parancsnoksága alatt álló ezred fölött. A tábornok rettenetesen felűhődött azon, hogy hiányzott egy, a ruhához tartozó darab, midőn a ruházati felszerelést vizsgálta. Egy hiányosan öltözött egyén

egymást, mind oly szabadon, oly gond nélkül ültek a salon felhőmályában. Szíve mindenkinék kinyílt, s titkolt gondolataikba melyedve, mámorosodtak el a titokzatteljes, varázsenén. A kandalló tüze is csak néha lobbant egyet, aztán elsötétült minden, — még az aranyozott tárgyak is gyengén csillantak ki a homályból.

És most már a Doktorra is reákerült a sor. Oda-oda fordult Sennor de Silvishez, ha az ismeretlen zenész az »unsern Schumann«, az »unsern Beethoven«, vagy épen az »unsern famosen Richard« valamelyik pompás alkotását zendítette meg.

Ekközben az idegen csak játszott tovább, látszólag minden megerőltetés nélkül, könnyedén balra hajolva, hogy az alsóbb hangokat is jobban kezelhesse. Ugycsengett — bongott, mintha legalább husz ujjá, s minden ujjá aczélból — lett volna. — Nagyon tudott e zsidogó hangokon uralkodni, kitűnően kezelte e hangszert. Minden megszokítás, minden látszólagos átmenet nélküli újabb meglepetésekkel újabb változásokkal és zsenialis egyvelegekkel telt játékával annyira lekötötte hallgatói figyelmét, érdeklődését, hogy még a kevésbé zeneértők is feszülten hallgattak.

Majd egész észrevétel nélkül változott a zene. A művész mindinkább a mely hangokat játszott, s mindig jobban-jobban balra hajolt, míg végre csodálatos háborgásban zugtak a mélyebb hangok. A »proféta« anabaptistái nehéz léptekkel jöttek; a »damnation de Faust« egyik lovagja a mélyből kétségbeesetten, sántitva, pokoli rohanással tört elő.

(Vége köv.)

itunk.

TÁRSA.

UCK LAJOS

mes orvostudor.

EGYHÁZTÉR

343. sz. a.

délelőtt 8—9-ig.
 délután 2—4-ig.
 6—20.

hirdetmény.

sz. kir. város tanácsa ré-
 tétetik, miszerint a város
 ező péterfia-utczai sör-
 933. sorszámú ház és
 Spitzler-féle sátor a
 termében 1892. évi
 k napján d. e. 9 óra-
 hlváros árverésen 1893.
 rom évre, a város szám-
 megtekinthető feltételek
 erbe fognak adatni.

elni óhajtok azzal érte-
 feltételekben kitett ki-
 -át bánatpénzül az
 tság kezéhez készpénzben

1892. nov. 28.

A városi tanács.
 2—2.

rdetés.

mány határozata folytán va-
 sigmond csődítomégéhez tar-
 ten fennálló 2463 frt 24 kr-
 s, azon kikötéssel, hogy a tö-
 ések valódiságáért, sem azok
 szavatolói nem fog — zárt
 betígérőnek eladatik.
 onél fogva a venni szándé-
 bánatpénz letétele mellett,
 egkésőbb folyó évi Deczem-
 rott tömeggondnoknál (Balt-
 sz.) beadni sziveskedjenek,
 névjegyzéke is bármikor

Dr. Kun Mihály

ügyvéd-tömeggondnok.
 1—1

ruháját dühösen félredobta, egy másikat pedig egyenesen Bacsérjanov ezredes képébe vágta, e szavakkal rivalkodván reá: „Hol van a szükség darab? Az ezredes sem volt rest, arcul ütötte a tábornokot e szavakkal: „Itt van! A jelenetnek szemtanúja volt egy ezredparancsnoksági segédtestis és a hadosztály vezérkarának főnöke. A pofokodó ezredes a császár szárnysegéde.

A kurucz világból.

Az akadémia most kiadta a Székési gr. Bercsenyi család történetének harmadik kötetét. Thaly Kálmán, a kurucz idők szorgalmas történet írója, nyolczszáz oldalas kötetben, gazdag kézirati kútfók nyomán írja meg az 1703-tól 1706-ig terjedő mozgalmas korszak eseményeit, a krónika tulajdonképpeni hőseinek a németverő Bercsenyi Miklós gróf és II. Rákóczi Ferencz herosi alakjával az előtérben, az európai firmamentumot lángba borító kurucz tüzvészszel a perspektívában.

A szabadság e hatalmas époszába, a melylyé a tárgy Thaly krónikáját avatja, érdekes és tanulságos epizódokként fonódnak a kort és az akkori magyar társadalmat jellemző, hol diplomáciai alkudozásokra, hol a szereplő családok magán viszonyaira vonatkozó adatok, miket Thaly a tárgyért lelkesedő krónika huzalmával hordott össze a nyilvános és családi leeváltárakból.

Ma, midőn a személyes ambíciók elismert faktorokká lettek a politikában, sőt a valóságban alapját teszik a parlamentáris rendszernek, érdekes és bizonyos értelemben aktuális lesz egy ilyen epizód közlése, mely a maga megdöbbentő egyszerűségével megérteti velünk a klasszikus önzetlenség ama magaslátát, melyen a Rákócziak, a Bercsenyiek állottak. Előjük lép a kísértés és aranyhidat építve a lelkiismeretüknek, följajánlja nekik — mondjuk így: — a fuziót. Rákóczi és Bercsenyi, a kik elválaszthatatlanul össze vannak forrva a nemzet testével, és nagyságukat, saját egyéniségük megtagadásával, a nemzet akaratának végrehajtásában keresik, habozás nélkül kimondják a választ, a mit a világtörténelmi logika a szájukba adott.

Hanem beszéljen maga a krónika.

Véget ért a dicsőségteljes 1703-iki esztendő. A szabadságharcot májusban Esze Tamás hetven talpással kezdte: az év végén immár 70,000 ember állott fegyverben és a beregszászi vásáron kibontott pro deo, patria et libertate zászlók az osztrák határoktól a moldovai havasokig lobogtak. A kis sziporka ropant tüzet gyújtott, — mint Károlyi, akarva nem akarva, megjósolta.

Bécsben remegve gondoltak a francia, bajor és magyar hadosztályok várható egyesülésére és a császár, ha nem félt volna attól, hogy távozása után felzendülnek a bécsiek is, szívesen ott hagyta volna fenyegetett székvárosát. Schlick megveretése után már nem rendelkezett elegendő csapatokkal a magyarok el-

len: más eszközökkel kellett hát megkísérelnie a kurucz fölkelés lecsillapítását. Ágost lengyel király felajánlotta a közbenjárását Rákóczinak, Hedges angol külügyminiszter hasonló megbízással látta el Whitworth bécsi britt ügyvivőt, Hamel-Bruyninx hollandi követ ugyanily utasítást kapott kormányától. Leopold gögös lelke azonban visszaborzadt a gondolatától, hogy fellázadt alattvalóival idegen hatalmak közvetítése mellett kelljen alkudoznia. Inkább hajlott hát a Savoyai Eugen ajánlotta módokra.

Eugen herczeg külön-külön kívánta volna Rákóczit és Bercsenyit megnyerni. A régi idők-ből személyes jó ismerőse volt Rákóczinak: egy utcában egymással átellenben állottak bécsi palotáik. Nem volt előtte titok a fiatal fejedelemelek egy gyöngéd viszonya, mely őt a bécsi arisztokrácia egy szép asszonyához fűzte. Ezt a szép asszonyt, Eugen herczeg tanácsára, meg karácsonytáiban Tokajba küldték, — a következmények igazolták, hogy a szépszemű diplomata nem boldogult Rákóczival semmire.

Mig a fiatal fejedeleme a szerelem hatalmával akartak hatni: Bercsenyi lekenyerezésére egyéb rugókat mozgattak meg. Esterházy Pál herczeg, a nádor, Pyber László almsyiai püspököt és esztergomi nagyrépostot küldte Bercsenyire követségbe. A nádor, közbenjárói tisztére hivatkozva, megkérdezte, mi a magyarok fegyverre kelésének okai? Fölvitva őket a mieelőbbi megalkuvásra, kilátásba helyezvén, hogy ő felsége helyre fogja állítani az ország szabadságát és alkotmányát; Rákóczinak visszaadja rangját, méltóságait és jószágait; általános amnesztit hirtet; a fölkelés főnökeinek érdekeire különös tekintettel lesz. Ez utolsó pontból kifolyólag Bercsenyinek fényes főhivatalt, czim- és rangemlést, tetemes jószágadományokat ígértek.

Az aczéjlemű férfi ezt válaszolta a nádor követének:

— Nem a magam és családom érdekei emeléseért, hanem elnyomott nemzetem felszabadításáért kötöttem fegyvert, úgy mint Rákóczi. Hogyan kérdezheti a fölkelés okait a nádor? — a ki önmaga is bünrészes az alkotmány fölforgatásában s a kit ezért közbenjáról el nem fogadok . . . A hadakozás nem tőlem függ, hanem a fegyvert fogott országrendektől és Rákóczitól, a kivel az ajánlatokat különben közölni fogom. A mi engem illet: az annak módja szerint létesítendő jó kiegyezésről nem idegenkedem, ha azt törvényes országgyűlés alkotja meg, — olyan országgyűlés, a minőt hajdan Bethlen Gábor és Thököly tartottak.

A fejedelmet e közben nagy megtiszteltetés érte. Neve, Bercsenyivel együtt győzelmeik hírével bezeneg már akkor a világot. Ekkor történt, hogy a varsói országgyűlés, a XII. Károly által országából már-már kiszorított Ágost királyt trónvesztettnek, a vele tartókat

man egyesült erővel kiművelhették volna pár év alatt.

— De egy juhász leányt! szolt megvetéssel Elvira, teljes megütközéssel Berliczky beszéde miatt. Egy paraszt embert hívott volna asztalunkhoz anyám, és mondta volna neki: nászúrám!

Erre mind a három nő a legnagyobb nevetésben tört ki.

Berliczky pedig, mivel a nevetés alatt Katinka megszűnt selymöt gombolyítani, leeresztette kezét és felettébb komolyan nézett mindenikre, de legtovább menyasszonyára.

Azután, e nagy kacaj lecsendesültével, némán maradtak néhány percig.

— No hát, édes Berliczky, e miatt kellene Móríczt megházasítanom. Tudja mit rebesgetnek a leány szülei a világ előtt? . . .

— Kiváncsi vagyok reá.

— Hogy az ő leányuk a legjelesebb zinesznővé lett! — És miképp?

— Ah, ah!

— Hát egy budapesti családnál szolgált az én fiam kedvese . . .

Ujra kacaj, de Berliczky hallgatott.

— És a kis gyerekek dalogattak; egy ur ott valahogy meghallotta. A leányt kitanította, s jelenleg a külföld szinpadai csillagainak egyike;

Nagyszerű! S tudja ezt Móríc? . . .

— Tudja, de én elmeséltem neki, hogy a leány bizonynyal rég elfeledte őt, lehet, gondolni.

— Az egész egy nyomorult mese lehet mondta Elvira, majd bizony lenne az öreg juhász tovább is csak juhász. Elmenne leányához nagyságos urnak.

— Hisz el is vitték két fiukat hozzá. Egyik fiu jogász, a másik orvostan-hallgató . . .

pedig hazaárulóknak nyilvánította. Az országgyűlés elnöke, Radzievovszki kardinális, a korona marsakjával, Lubomiszki herczeggel és más lengyel főurakkal szövetkezve, követet küldött a magyar fejedelemelek és felajánlotta neki a lengyel koronát. XII. Károly svéd király hallgatag beleegyezését adta a választásához.

Rákóczi, Ráday Pal és Okolicsányi Mihály személyében, saját követeket küldte Radzievovszkihoz és a svéd királyhoz, a következő utasítással: Rákóczi nem fogadja el a lengyel koronát, mivel sem önön becsületével, sem hazája érdekében összeegyeztethetőnek nem tartja, hogy nemzetének ily valóságos állapotában ennek igaz ügyét idegen országok koronájáért, saját előmenetelért cserben hagyja, kitévén hazáját ez által a legnagyobb veszedelemnek, t. i. a németek vasigájának, hogy szabadságának még azon árnyékát is elveszítse, mely eddig megmaradt.

Bercsenyit viszont, ugyancsak február havában, a bécsi udvar kísértette, most már határozott ajánlatokkal. Édesgetéseinek mindenekelőtt hazabocsájtottak Stiriában letartóztatott feleségét, Csáky Krisztinát, oly reményvel — jegyzi meg Szalay László — hogy Bercsenyit talán elvonhatják Rákóczitól, az igért jószágadományozásokon kívül még felajánlották neki a herczegi rangot és a királyi udvari főkancellári méltóságot. Esterházy Pal herczeg halála esetére pedig kilátásba helyezték neki a náadorságot is.

A sors kereké nagyot fordult. Rákóczi és Bercsenyi tíz hónap előtt még halálra keresett száműzöttek voltak és most az egyiket királyi koronával, a másikat udvari főkancellári, nádori méltósággal és herczegi czimmal kínálták meg.

Határidő-naptár.

- Decz. 7. Rendkívüli városi közgyűlés.
Decz. 10. Kereskedő ifjak táncszépe a Margitföldön.
Decz. 13. Hajdúvármegye közgyűlése.
Decz. 17. A Fröbel-egylet tombola-estélye.
Decz. 18. Kath. iskolaszéki tagok választása.
Decz. 18. A debreczeni helyi-vasut r. társaság közgyűlése.
Decz. 28. A Gőnczy-egylet alakuló közgyűlése.

Ujdonságok.

Városi közgyűlés.

Meghívás az 1892-ik évi decz. hó 7-én, szerdán d. é. 10 órakor a városháza nagytermében tartandó

városi rendkívüli bizottsági közgyűlésre

Tárgyak:

1. Polgármesteri évi jelentés 1891-dik évről.
2. Hieronymi Károly m. kir. belügyminiszter ur leirata, melyben miniszterre történt kinevezetését tudatja.
3. Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő megkeresvénye, a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur által Debreczenben felállítatni szándékolt tanító árvaház

— Hja nagyság, így teremnek a hazában semmiből nagy emberek és híres genialis nők. — Ha valaki a tudomány és művészet által kiemelkedik a porból, én csak bámulni és tisztelni tudom.

— Már csak mégis jobb szeretem én, Berliczky, szolt Katinka, hogy maga előkelő családból való! . . .

— Hatha történetesen egy kovács, vagy cipész fia lennék, édes Katinkám? — Ugyan ne beszéljen! mondta Katinka leejtve ijedtében a messzefelő gombolyagot. Völégénye utána futott.

— De ha mégis Katinkám, egy becsületes kézműves lett volna atyám?

— De a maga a jóval tudjak ki! felelt Katinka helyett az anya. A maga atyja három nagyszerű s jól jövedelmező bánya tulajdonosa, nagyságos ur.

— Istenem, most igen. De hátha ifjonta egy szegény kézműves volt, ki forró nyári napokban papucsban verte a vasat a kovácsműhelyben? . . .

— Ej, hát mit ijesztget engem ezzel? kérde Katinka elfehéredve.

— Mert kíváncsi vagyok tudni, — csak magamért szerettem-e, vagy előkelő származásom miatt, Katinkám?!

Elébe hajolt, epedve, fájón várta feleletét.

— Ne kinozza már ilyen tréfával! szolt végre az anya, mert Katinka zavara nőttön nőtt. Nevetni is kezdett, de az után könnyek gyűltek szép szeméibe.

— Katinkám, magamért szeret-e, vagy a duzzgazdag művelt banya tulajdonos fiát választá csupán?

— Legyen már vége, édes fiam. Nincs szokva Katinka az erős fellépésekhez.

— Mama, ha ő nem felel, tegye ön azt.

létesítéséhez háztelekkel és 2 holdnyi földdel hozzájárulás iránt.

4. Igazoló választmány jelentése.
5. Az igazoló választmány megalakítása.
6. A bíráló választmány választása.
7. A közigazgatási bizottságba 5 tag választása.
8. A központi választmány megalakítása.
9. A nyugdíj ellenőrző bizottság megalakítása.

10. Tanács előterjesztése arra nézve, hogy a megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése iránt intézkedés volna teendő.

11. Ugyanaz: a községi iskolaszék megalakítása iránt.

12. Hajdu Gyula rendőrkapitány kérényve szabadság adás végett.

Debreczen, 1892. december 5.

Gróf Degenfeld József,
főispán

* **Az ev. református egyház zsinata.** Tegnap a bejelentések után a testvér ágostai egyház zsinati bizottságával közösen tárgyalat ügyekről fölvett jegyzőkönyvet vették tárgyalás alá.

A jegyzőkönyv első pontja szerint mind a két zsinat utasítja az egyet. konventeket, hogy évenként és időszakokint egyenlő számú tagokból álló bizottságokat küldjön ki, mely a szükséghez képest a közös ügyek megbeszélésére összegyűl, de a nélkül, hogy elhatározási joga volna bármely irányban. A zsinat ez indítványt elfogadta. Közösen érdeklő ügyekben a bizottság kimondta, hogy a gyenge anya és leányegyházakban élő mindkét protestáns felekezethez tartozó hívek vallási ügyeinek ápolásáról az erősebb felekezet köteles gondoskodni; szükség esetén az egyházi funkciókat, akármelyik protestáns-felekezet végezheti. A zsinat ezt a pontot is nagy többséggel elfogadta. Az állami javadalmasítás kérdésében a közös bizottság elhatározta, hogy az állami javadalmasítás fölemelését fogja kérni s utasítja a konventeket, hogy ezt az ügyet állandó figyelemmel kísérjék. A zsinat Kovács Albert felszólalása után e ponthoz is hozzájárult. A közös bizottság közönségek tekinteti a protestáns humanitárius intézeteket is s zsinatokat utasítja, hogy miután az ez irányban való együttműködés sikeresebb volna, hatáskörükben ily értelemben intézkedjenek. Egy közös protestáns fakultás tárgyában az ág. ev. bizottság a saját zsinatahoz fog előterjesztést tenni, hogy nem tartja-e lehetőnek azt, hogy a ref. zsinat által egy ref. theologiai fakultás létesítésére irányuló határozatát oly módon támogassa, hogy az illető fakultás protestáns fakultás bővítéssé ki, a nélkül, hogy ehhez az állam segélyt kérné.

Az egyházipolitikai kérdésekre vonatkozólag a jegyzőkönyv a következőket tartalmazza:

„Az ág. hitv. zsinati bizottság részéről indítványoztatott, hogy a napirenden levő nagy egyházipolitikai kérdések, névszerint a polgári házasság kérdése, az elkeresztelési kérdés is közös érdeklőknek tekintessenek és mind a két zsinat határozatilag mondja ki:

a) hogy nem ellenezzük a házasságoknak egységes állami törvény utján való szabályozását, ha abban a házasság felbonthatósága kimondatik;

b) hogy az 1868. LIII. t.-czhez feltétlenül ragaszkodunk, s annak fenn-

— Berliczky Dániel, egy szegény földműves fia volt, kit kovácsinasnak adtak saját falujukban a fiu kérésére . . . Ez apám.

— De Berliczky, mit beszél? Katinka feljajultan dőlt a pamlag szegletébe, betakarva szemét. Elvira megdermedve állt a szoba közepén.

— Berliczky, maga rossz tréfával mulattat minket! szolt Tarvölgyiné, kezét a völégény karjára téve. Te pedig, Katinka légy okos, e mese felett nevetned kell inkább.

— Ez tiszta való, nagyság! szolt Berliczky felkelve s magát mélyen meghajtvá. Apám kovács legény korában, a mint vándorolt akkori szokás szerint, egy nagy hegyen keresztül gyalogolva, valahol aludni dőlt egy vizmosás közelében, és ott nemes ércet talált. Összeszedte táskájába, tudta, hogy ott neki bányája lesz. Felkeresett két gazdag izraelitát, s ahhozértökkel megvizsgáltatták. A jog övé volt, eladta, és később mint jeles gépész felkereste e helyet, bányatárs lett, sőt nemskára három bányájának urul ismerte a környék . . .

E volt kovácsnak, gépésznek, végre bányatulajdonosnak a fia vagyok én! Nekem a technikai tanulmányok voltak kedvenceim. Elég jól értem, mi a mérnöki teendő, oklevélem is van. De atyám szép birtokot vett nekem s — most Tarvölgyi Katinka urhölgy völégénye vagyok . . .

Katinka régen sirt már.

Elvira sétálni kezdett némán.

Az anya haraggal állt ott a deli ifjuval szemben.

— Hát ennyi ideig kellett elhallgatni, hogy — nem nemes vérből származik s nincsenek ősei?!

(Folyt. köv.)

kel és 2 holdnyi földdel
 ztmány jelentése.
 lasztmány megalakítása.
 ztmány választása.
 aszi bizottságba 5 tag vá-
 lasztmány megalakítása.
 enőrző bizottság megal-
 erjesztése arra nézve, hogy
 sági tagsági helyek betöl-
 volna teendő.
 községi iskolaszék meg-
 la rendőrkapitány kér-
 végett.
 2. december 5.
 Gróf Degenfeld József,
 főispán

rmátus egyház zsi-
 entések után a tésztér
 i bizottságával közösen
 tett jegyzőkönyvet vették

első pontja szerint mind
 az egyet. konventeket,
 szakokint egyenlő számú
 gokat küldjön ki, mely a
 közös ügyek megbeszélé-
 nélküli, hogy elhatározási
 rányban. A zsinat ez in-
 zösen érdeklő ügyekben
 hogy a gyenge anya és
 mindkét protestáns fej-
 vek vallási ügyeinek apo-
 lekezeit köteles gondos-
 az egyházi funkciókat,
 s-felekezet végezheti. A
 is nagy többséggel elfo-
 adalmazás kérdésében a
 tározta, hogy az állami
 sét fogja kérni s utasít-
 ez ezt az ügyet állandó
 A zsinat Kovács Albert
 nthoz is hozzájárult. A
 nek tekintti a protestáns
 ket is s zsinatokat uta-
 ez irányban való együtt-
 volna, hatáskörükben ily-
 nek. Egy közös protes-
 az ág. ev. bizottság a
 előterjesztést tenni, hogy
 k azt, hogy a ref. zsi-
 ologiai fakultás létesíté-
 sát oly módon támogat-
 sultás protestáns fakultás-
 nélküli, hogy ehez az ál-

ai kérdésekre vonatko-
 a következőket tartal-

matni bizottság részéről
 a napirenden levő nagy
 sek, névszerint a polgári
 elkeresztelési kérdés is
 tekintessenek és mind a
 ag mondja ki;

elenezzük a há-
 gységes állami
 a lószabályozá-
 zasság felbonthatósága ki-

LIII. t.-czhez feltét-
 dünk, s annak fenn-

gy szegény földmives fia
 k adtak saját falujukban
 z apám.

szól? Katinka feljúl-
 gletébe, betakarva sze-
 medve állt a szoba kö-

rossz tréfával mulattat
 gyiné, kezét a vőlegény
 g, Katinka légy okos, e
 kell inkább.

o, nagysá! szolt Berlicz-
 melyen meghajta. Apám
 n, a mint vándorolt ak-
 gy nagy hegyen kereszt-
 aludni dőlt egy víz-
 ott nemes érczeket talált.
 na, tudta, hogy ott neki
 esett két gazdag izraelitát,
 gvizsgálták. A jog övé
 b mint jeles gépész fel-
 ytatás lett, sőt nemcsak
 k urál ismerte a kör-

k. gépészek, végre bá-
 a vagyok én! Nekem a
 k voltak kedvenceim.
 mernöki teendő, oklevé-
 am szép birtokot vett
 rölgyi Katinka urhölgy

ert már.
 zedett némán.
 al állt ott a deli ifjuval

ideig kellett elhallgatni.
 verből származik s nin-
 t. köv.)

állását nem tartjuk a polgári házasság be-
 hozatalától függővé tehetőnek ;

c) hogy ha a házassági ügy a közelebbi
 időben állami törvényvel nem rendeztetik, a
 protestáns egyház élni fog azzal a jogaival, hogy
 szervezve lévén konszisztoriumai — a hazas-
 sági bíraskodást maga gyakorolja.

Ezzel szemben a református bizottság elő-
 terjeszti, hogy a polgári házasság és elkeresztel-
 és kérdését a maga részéről nem tárgyalja, a
 házassági bíraskodásra vonatkozólag azonban
 azt ajánlja, hogy ezen ügy fölött térjen napi-
 rendre a zsinat, többféle elvi szempont taná-
 csolván azt, meggyőződése és elvi álláspontja
 lévén, hogy a házassági peres ügyek elintézése,
 a világi törvényszékek jogkörébe tartozik
 egyedül.

Miután a kérdéshez többen hozzá szölkak,
 Tisza Kálmán indítványára kimondja az érte-
 kezet, hogy :

»a házassági ügyek is azok közé tartoz-
 nak, melyek mind a két egyházat közösen
 érdeklik. De miután ezek az ügyek mai ál-
 lásukban első sorban állami szempontból bi-
 rálандóok el, a zsinati közös bi-
 zottság nem tartja időszere-
 nekei alkalommal a ház-
 sági kérdésben nyilatkozni.
 A zsinat a jegyzőkönyvnek ezt a pontját
 is egyhangulag elfogadta.

Ezután a tiszánineni egyházkerületnek
 az egyházpolitikai kérdések tárgyában tett föl-
 terjesztést tárgyalta a zsinat s Fejes István
 indítványára a fentebbi határozatra való hivatko-
 zással napirendre tért fölötte.

A zsinatot folytatják.

*** Közigazgatási bizottság.** Deb-
 reczen sz. kir. város közlg. bizottsága tegnap
 tartotta meg rendes havi gyűlését a városháza
 nagytanácsstermében gr. Degenfeld főispán el-
 nöklete alatt. A polgármesteri jelentésből ki-
 tűnik, hogy a múlt hóban a rendőrség le-
 tartoztatott 122 egyént. a r. főkapitányság 33
 egyént látott el iparigazolvánnyal. A katonai
 létszám: közös hadseregbeli 1212 ember, 151
 ló, a m. kir. honvédségnél 822 ember 206 ló.
 Állami adó fejében befizetett összesen 87.262
 frt 58 kr. A községi bíróság ügyforgalma:
 hátralék 11, új panasz 463, elintéztetett: 450.

*** Tanítói árvaház.** A városi köz-
 igazgatási bizottság tegnap ülésén következő-
 ket jelentette a kir. tanfelügyelő: Az orsz. ta-
 nitói árvaház kérdése jelentékeny léppéssel kö-
 zeledek mult hó folytán a megoldás felé. A
 városnak minden nemzeti kulturális és huma-
 nistikus ügyét felkaroló tanácsa és jogi s pénz-
 ügyi bizottsága értesülése szerint lelkesen
 méltatta a nagy horderejű kezdeményezést és
 ajánlatba hozta a városi közgyűlés előtt an-
 nak áldozatkész támogatását. Az orsz. tanítói
 nyugdíj alap 80.000—100.000 frt építési és
 felszerelési befektetéssel nagy orsz. köztiszté-
 lést és azt 10.000—12.000 frt évi költséggel
 fogja állandóan fenntartani. — Igy körülbelül
 300.000 frt tőkét köt Debreczenben le, mely
 állandóan itt fog gyümölcsözni termelési ipar
 és keresk. forgalmat emelni. Ha eltekinthe-
 ténk is azon kiszámíthatlan erkölcsi előnyöktől,
 miket Debreczen kulturája ez orsz. köztintez
 működéséből meritend, maga a városi bizot-
 tságnak anyagi előnye is oly szembeötlően nagy,
 hogy hozzá viszonyítva a város áldozatkész-
 sége csak bölcsh beruházat, mely meghozza bő-
 ven kamatait. Ugyanis mit a magas kormány
 részéről kértem: csupán költségek, kert és oly
 épületanyagok, miket a város maga termel és
 gyártat, melyek tehát neki felényibe kerülnek.
 Hozzávetőleg 15.000—18.000 frtra értékelem a
 támogatást, mi a várostól mindezzel egy y-
 s z e r m i n d e n k o r r a k é r e t e t t ; e u n y i
 áldozattal a városi közönség évenként hasonló
 összegű fenntartási költség forgalmát nyeri
 meg, a város pedig egy áldásos nagy közmű-
 velődési intézetet és diszes középület — cso-
 porttal gyarapodik. — A dolog ily állásában
 bizalommal lehetünk az iránt, hogy a városi
 bizottsági közgyűlés megfogja ajánlani a kért
 hozzájárulást, s ezzel biztosítja, hogy az or-
 szághban valószínűleg hosszú ideig egyedül álló
 orsz. tanítói árvaház már a jövő évre meg-
 nyitható lesz városunkban.

*** Halálozási statisztika.** Mult hó-
 ban meghalt Debreczen város bel- és kül-
 területén 52 férfi, 57 nő, összesen 109. Tehát
 1000 lakosra esett 1.88%, évi átlagban 22.56%.
 Halvasz. 2 férfi, 5 nő. Rendkívüli haláleset 1.
 A születések 84 esettel multak felül a halálo-
 zásokat.

*** E. M. K. E.** Az egyesület részéről ter-
 vezett közművelődési kongresszus ügyében
 Debreczen városa törvényhatóságát és az
 E. M. K. E. debreczeni fiókját akkor fogják
 felszólítani, ha majd az előkészületek a befe-
 jezettég stádiumába jutottak. Az egyesület
 a szándékáról különben Degenfeld József gróf
 főispán és Simonffy Imre polgármester, a debrec-
 zeni fióknak képviselői a Budapesten tartott
 közgyűlés alkalmával előzetesen is tudomást
 nyertek.

*** A kórház betegforgalma**
 következő volt a mult hóban: átjött november
 hóra 44 férfi, 58 nő; felvételtett 53 férfi, 74
 nő, elbocsátott 40 férfi, 63 nő, meghalt 4
 férfi, 4 nő, maradt december hóra 53 férfi,
 65 nő.

*** A decemberi naptárból.** A Nap
 1-én fölkel 7 óra 29 perccor s nyugodni
 tért 9 percczel 4 után, a nappal hossza volt

tehát 8 óra 40 perc. A nappalok rövidülése
 tart még e hó 21-ig, a hivatalos tél kezdetéig,
 mikor annak tartama már csak 8 óra 22 p
 lesz. Innen kezdve lassu gyarapodás áll be,
 mely a hónap végéig 5 percze megy, a mi-
 kor a nap hossza lesz 8 óra 27 perc. — A
 Hold megtelt 4-én reggeli 3 1/2 órakor, utolsó
 negyed lesz 11-én kevéssel reggeli 4 óra előtt,
 megújul 19-én 9 1/2 órakor délelőtt s első
 negyedét eléri 26-án 10 3/4 óra után este. A boly-
 gók közül Jupiter és Mars este, Vénus és Sza-
 turnusz a hajnali órákban láthatók.

*** Hajdúvármegye közgyűlése.**
 Hajdúvármegye törvényhatósága f. hó 13-án
 r e n d e s k ö z g y ű l é s t (tehát nem rend-
 kívülit, mint a lapokban közölve volt) tart,
 melynek tárgysorozata 75 pontból áll.

*** Házasodnak Debreczenben.** Még
 pedig igen nagy kedvel, mert a mult hóban
 összesen 70 pár esküdtött meg. Ezek közül
 helv. hitv. 63 pár, ág. hitv. 3 pár, izr. 4 pár.

*** Színház.** Tegnap »Ejtel erdőne« cz. népszim-
 műnet kerestelt, tulajdonképen pedig meg nem ha-
 tározó-tó válfaju darab adatott, melyben a vendég-
 szereglő Csurgay Adél Mál szerepét játszotta. Ma a
 »Pepita« cz. operettét adják, a czinszerepben Orley
 Florával, holnap pedig »A hol unatkoznak« cz. vígjá-
 ték kerül színré.

*** Felhívás.** Mint az előző években,
 ugy az idén is elhatározta a városi tanács,
 hogy a város szegény alapja javára tekintet-
 tel a segélyezést igénybe vevő munka képte-
 len szegények számának növekedésére az új
 évi üdvözetek megváltását ily váltás jegyek-
 nek a lakosság közt leendő széthordatása ál-
 tal-ésközöltetni fogja. Biztatva a közelebbi
 években ily czímen sikeres foganatosított gyű-
 tések eredménye által, azon felhívással fordul
 a tanács e nemes városi közönségéhez, hogy a
 kihordandó s a városi szegények javára elá-
 rusítandó új évi üdvözet váltás jegyekből
 minél többet megtartani s az azokért járó
 össz. egeket a megbízott rendőri közegeknek kéz-
 besíteni sziveskedjék. Debreczen 1892 Deczem-
 ber 2. A v á r o s i t a n á c s.

*** Izgatók ünneplése.** A bukaresi
 lapok jelentése szerint Ratiu János dr.-t, a
 memorándumot vivő bécsi küldöttség vezérét
 szombaton reggel várták Bukarestbe, hol fogad-
 ására az oláh liga és a diáknépség nagy elő-
 készületeket tett. A vasutlól diszhintón szállít-
 ják be a városba, vele utazó feleségével együtt.
 A tüntetés után 500 teritékű lakomát terve-
 nek, Ratiu s a szintén Bukarestben idező Lu-
 caciú és Coroianu tiszteletere. Még a város ki-
 világítása is szerepelt a programban. A bu-
 karesti ügyvédek pedig aláírási ivet nyitottak,
 hogy összegyűjtsek az 500 frtot tevő pénzbir-
 ságot, a mennyire Lucaciut, a laczfalusi expó-
 pát az egyévi államfogház-büntetésen kívül a
 debreczeni törvényszék, az esküdtsek marasz-
 taló verdiktje alapján, sajtópera alkalmából el-
 ítélte. Mindenki csak egy frankot írhat alá,
 hogy így az aláírás valódi tüntetés számba
 menjen. Lukaciúnak a bukaresi diákok üd-
 vözlő iratot nyújtottak át s ezenfelül tisztelegők
 egész tömege fordult meg nála. Ezalatt pedig
 ithon a Tribuna gondoskodik a »mártir« kul-
 tuszának terjesztéséről s Lucaciú arcképére
 hirdet előfizetést. — Külömben Lucaciú még a
 brassói oláh gimnazium tanárkara előtt is nép-
 szerű alak s a mint a Telegraful Roman-ban
 olvassuk, mikor az expóla legutóbb Brassóban
 megfordult, a Lucaciú mellett tüntetők élén ezek
 a tanárok állottak. A Lucaciú üdvözlő beszé-
 déit is Goldis oláh tanár mondotta. Mindezen
 dolgok felett pedig még a Telegraful Roman
 oláh lap is megbotránkozik.

*** A piac megvizsgálása.** Orvos
 rendőrileg megvizsgáltattak a mult hó folya-
 man a piacra hozott különböző élelmi czik-
 kek, mely alkalommal 21 drb sertés hus bor-
 sokák kör miatt lefoglaltattott és megsemmi-
 sítettett.

*** Irodalmi ünnep Nagyváradon.**
 A nagyváradi »Szigligeti irodalmi társaság« va-
 sárnap tartotta első nyilvános ülését a pre-
 montrei-rend főimnáziumának dísztermében,
 fényes közönség előtt. Rádl, a társaság elnö-
 ke, megvas és nagy figyelemmel hallgatott
 előlki megnyitójában a kor irányzatáról és a
 modern szépirodalomról nyilatkozott, Endrődy
 Sándor lírikus versei, Heine és Coppée fordí-
 tásai élénk tetszésben részesültek, szintugy
 Balog Józsefné rajza és Iványi elbeszélése,
 melyet Rácz Mihály olvasott föl. Főolvasnak
 a nagyszámban érkezett üdvözeteket. A kö-
 zönség elismeréssel jutalmazta a társaság első
 felolvasó ülését.

*** Elcsipett óratolvaj.** Schreier Áb-
 rahám várad-utcazi órástól Schröder Ottó an-
 tonai születési fiatal segédje két arany órát
 ellopott. Az egyiket itt Debreczenben 10 frtert
 eladta, a másikkal pedig Szoboszlóra szökött.
 De gazdája utána utazott s el is csipette őt ott.
 Az ügy már a rendőrség előtt van.

*** Furfangos adóbehajtó.** A torozközi körjegy-
 ző, Szentgály Gyula megérdemelné, hogy »a haza vég-
 rehajtója« diszmeléknevet kapja jutalmul. Ő ugyanis
 tapasztalta azt, hogy a Bedő-községbeli lakosok épp
 ugy, mint a hazának más politikáló magyarjai csak
 akkor fizetik az adót, mikor muszáj — kiböoltatta a
 községben, hogy a forgalomban levő pénz néhány nap
 mulva az új pénz váltja fel. A bedői polgárok erre
 összedugták a fejüket és mert a dohos az adót is
 emlegette, rájöttek, hogy legjobb lesz az ócska pénz
 az adóba fizetni lyeténképpen általános meglegedés-
 re két nap alatt 600 frt adópénz gyűlt be a kaszába
 s a kéréslet végrehajtója boldog nyugalommal pipáz-
 gatva örül az egészségének.

*** Tombola-estély.** A »Frőbel
 gyermekkert egylete« tombola estélyére,
 mely f. hó 17-én este 8 óra kor kezdődik
 a Margit fürdő dísztermében, nagyban folynak

az előkészületek. A meghívókat szétküldötte s
 az iránt hívja fel a rendezőség azokat, kik meg-
 hívót tévedésből nem kaptak, bár reá igényt
 tartanak, hogy dr. Márton Kálmán egylett tit-
 kárhoz fordulni sziveskedjenek.

*** Helyettesítés a számvéveség-
 nél.** A városi számvévi hivatalban Kovács
 Sándor számtiszt helyettesítésével Kondor Kál-
 mán számgyakornok bizatott meg.

*** A katonai ügyosztály** figyelme-
 zteteti az 1873—74 évben született ifjak, hogy
 ott mielőbb jelentkezzenek, mert hanyagságuk
 szigoru büntetést vonna maga után.

A leggazdagabb ember meghalt.

A világ leggazdagabb embere, Jay Gould,
 mint egy amerikai távirat jelenti — meghalt.
 Ennek az embernek akkora vagyona volt,
 hogy maga sem tudta, mennyi pénze van. Né-
 hány száz millió nála nem numerált. A pénz-
 neh megvehetett volna egy országot, csinálha-
 tott volna forradalmakat királynakazással, gaz-
 daggá tehetett volna egy millió szegény em-
 bert s koldussá ugyanannyi gazdagot.

Ezt az utóbbi műveletet meg is csele-
 kedte, mert nagy bórziánér volt. Mindig spe-
 kulált, óriási pénz műveletekbe bocsátkozott s
 nem egyszer kockára tette az egész vagy-
 onát, hogy megkészszeresse azt.
 Ilyenkor halálos szorongások között, sá-
 padtan, verejtékezve ült az irodájában. A sors-
 nak egy hajszálnyi mozdulatától függött, hogy
 másnap a koldusok közé bukják. Azonban hal-
 latlan szerencséje volt. A kezében aranyra vál-
 tozott a homok is.

Nagy spekulációival annyi embert tett
 tönkre, hogy fegyveres őrt kellett tartania ma-
 ga mellett, nehogy megöljék.

Ő volt az amerikai nábobok között az
 egyetlen, aki pénz nélkül lépett a meggazdago-
 das utjára.

Az apja egy szegény roxburgi farmer. —
 még csak a tanítatására sem áldozhatott. Két
 sillinggel távozott az apja házatól, mikor beál-
 lott kovácsinasnak. Azonban e mesterség nem
 tetszett neki. Othagyta s áttért a timárságra.
 Tizennyolcz éves korában a megtakarított fil-
 léréim vasuti részvényeket vett s ezek for-
 gatása által néhány év mulva már tekintélyes
 vagyona tett szert.

A bórzén mindig hazardul játszott. Sok-
 szor az hittek, hogy meg van örülve. Azon-
 ban ő bizott a szerencsében s magától érte-
 dődik, hogy furfangos is volt.

New-Yorki házáról csodákat beszélnek.
 Királyi pompával vette magát körül s az es-
 telyein elkápráztatta a vendégei szemét a kin-
 cseivel.

Kétszer olyan gazdag volt, mint Vander-
 built s tizszer olyan vagyonos, mint Astor, az
 ezüst- király.

Egy francia író állítása szerint egy mil-
 liárd háromszáz hetvenöt millió frank vagy-
 onna volt.

**Egész selyem, mintáztott Foular-
 dokat méterenkint 85 krtól egész 4 frt 65
 krig** (mintegy 450 különböző árnyalatban) meg-
 rendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben
 is szállít házhoz szállítva, postabér- és vám-
 mentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító)
 selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval
 küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros
 bélyeg ragasztandó. 6.

Irodalom és művészet.

A Pallas nagy Lexikonából, mely
 a legnagyobb gondallal és figyelemmel van szer-
 kesztve, megjelent a 2 ik füzet. Hosszabb czik-
 ket közül Afrikáról, felsorolja az afrikai utazó-
 kat, közli Afrika térképét s a magyar királyné
 korfui palotáját. A füzet az Agrippa szóval
 végződik. Ára 60 fillér.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasá-
 gi állapot november 13-tól november 26-ig a
 földmívelésügyi miniszteriumhoz beérkezett je-
 lentések alapján a következő volt: A hosszan-
 tartó kedvező őszi időjárás hatása alatt a nö-
 vényzet az utóbbi időben is szépen gyarapo-
 dolt, helyenkint a buza, rozs és repce is bu-
 ján nőtt, hogy sarlózni és legeltetni kell. A
 több vidéken elszaporodott egerek jelentékeny-
 kárt okoznak; Temes, Torontál, Abauj-Torna
 és Heves vármegyék egyes részeiben végül a
 Duna jobb s balpartján is több helyen egész
 tablakon tönkre mentek a gabona neműek. A
 kivetett vetést új maggal pótolják. Takarmány
 hiányáról szörványosan panaszkodnak; a jó-
 szág az ország nagy részében még a legelön
 künn jár, a hol meglehetősen jó füvet talál. A
 gazdák szántanak tavasziká alá; az ősziek
 elvetésével a gazdák nagyobbára elkészültek.

TÖRVÉNYSZÉK.

A macacssági idő. A sommás perek-
 ben mint ismeretes, a délelőtti tíz óra a ma-
 kacssági idő, s ha eddig a peres felek egyike
 meg nem jelen, őt, a megjelent fél kérésére
 elmarasztalják, illetőleg elutasítják, a tapaszt-
 latat azonban azt bizonyítja, hogy a »10 óra-
 nagyon is relatív fogalom. Általános ugyanis
 a panasz, hogy a macacssági időt az illető
 tárgyaló bíró órája szerint ítélék meg, mert
 »hivatalos óra« a tárgyalási helyiségek egyi-
 kében sincs. Így megtörténhetik, hogy a felet

ha a bíró órája késik, tíz óra után sem ma-
 rasztalják el és ha a bíró órája siet, már
 tíz előtt is elmarasztalják. Üdvös volna tehát,
 ha minden járásbírószágnál legalább egy olyan
 órát alkalmaznának, amelyhez a bírák, a fele-
 lek vagy ü g y v é d e i k alkalmazkodni tar-
 toznak.

Szerkesztői üzenet.

V. J. urnak, H.-Nánás. A szerdai számbor
 lesz mellékelve. A karácsony előtti munkahalmaz
 miatt előbb nem lehet kiállítani. A melléklet díja 6
 frt. Gondoskodunk róla, hogy H.-Nánásra 30 példány
 menjen s a többi hajdu-városok előfőtőinek is meg-
 küldessék.

Rendőrfőkapitányságnak, helyben. A 83, 899
 sz. miniszteri körrendeletet kivonatolva már közöl-
 tük, így újabb közlése felesleges.

Höfellegek. Merész hasoulatai önkénytelensé-
 is mosolyra gerjesztettek bennünket. Hagya abba a
 verselést, nincs önnek ahoz semmi tehetsége!

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
 Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Köse Barna**
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
 (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Valódi Dr. Jaeger
 egészségvédő eredeti gyapju
alsó ruhái,

első és másodrendű minőségben igen jutányosan,
 például:

I férfi ingl.40 krtól
 kezdve kapható

Kardos Lászlónál

(462) Kossuth-utca. 7—

Seidl Gyula

gépgyáros és kútfúrómester

ki szabadalmazott víznyomásu
 gyorsfúró készülékeivel Debreczen-
 ben és vidékén 2 év alatt

50 jó ivóvizet

szolgáltató
furt kútat készített

ajánlja magát a tisztelt közönség
 becses pártfogásába. A megrende-
 léseket jutányos árban és gyorsan
 foganatosítja, szavatol

egészséges jó ivóvizért
 sa kialakított ár csakis ez esetben
 fizetendő. Bővebb felvilágosítással
 szolgál és megrendeléseket elfogad

Szepessy Gusztáv

Péterfia. Ajtó-utca 852. sz., d. e. 10 órától 12-ig.
 (467). 2—5.

Brassói és gácsi
POSTTÓK

Flanel-takarók,

LÓPOKRÓCZOK,

Tricot, Peruvien és Toskin,

mindennemű belésmenűek,

férfi chiflon ingek

1-50 1-90 2-20 2-60

minőségekben.

Gyapju alsó ingek,

nadrágok

nagy választékban
szabó LAJOS FIAI cégégnél

Addig is, míg

uj nagy szőnyeg-raktárunkat

berendezhetjük, helyszüke miatt leltározásunk előtt mindenféle:

SZŐNYEGEK, butorkelmék

valamint

FÜGGÖNYÖKET

(461)

viaszos vászon, padló-parket és linooleumot

11-

10-20-30 százalékkal olcsóbban árúsítunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA.

M E R K U R.

**Legegészségesebb testedzés
a KORCSOLYÁZÁS.**



Legnagyobb raktár és választék minden rendszerben,
jutányos árak mellett.

SIKERÜLT KARÁCSONYI AJÁNDÉK.

TÓTH GYULA

(6.) vaskereskedőnéi. DEBRECZEN, városháza sarkán.

JAKSON-HEINES.

H A L I F A X.

M A T A D O R.

Új kútúrásai vállalat.

Számos helyen sikeresen végzett kútúrások bebizonyították, hogy Debreczen szab. kir. város területén, 40-60 méternyi mélységben

egészséges tiszta ivóvíz

bőven található.

Ezen okoknál fogva — miután jó ivóvizet szolgáltató kút még elegendő számban nincsen, de a tiszta víz, ivásra, építkezési és más célokra egyaránt szükséges — kútúrásai vállalat létesítésére határoztuk el magunkat, oly feladattal, hogy jó vízü kútakat, az eddig szokásban volt áraknál jóval olcsóbban létesítsünk úgy, hogy ez által a háztulajdonos urak nagy része kútúrásra határozván el magát, minden nagyobb ház udvarán ivóvizet szolgáltató kút található legyen.

E vegből megfelelő, egészen új műszerekkel láttuk el magunkat és a fúrások teljesítésére oly tapasztalt szakembert szerződtettünk, ki szakképzettségét számos sikeres fúrással Debreczenben és vidékén már bebizonyította.

Kútúrásokra vonatkozó költség kiszámításokkal és felvilágosításokkal felszólításra a legkészségesebben szolgálunk.

A midőn új vállalatunkat a tekintetes városi tanácsnak, községi előljáróságoknak és a nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk, becses pártfogásukért esedezünk.

Maradtunk teljes tisztelettel

BAUER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és gépgyári raktára
DEBRECZENBEN.

Egész évre könnyű, otthoni czimirás, körlevél szétküldés, esetleg 100 frank havi fizetésért urak, hölgyek és ifjak részére, 2-3 darab naponként.

Ajánlatok a következő címre:
MADAMME CAMPINNE, 57 z. Liancourt, PARIS (477).

A karácsonyi

kézimunka-ajándékok beszerzésére a legkedvezőbb alkalmat nyújtja azon

gazdag választéku raktár,

mely előrajzolt, kezdett és kész

női-kézimunkákkal

és pedig: terítékek, asztalfutók, közép-abroszok, tálcza-kendők és sok más kedves tárggyal áll a tisztelt urnök rendelkezésére

Kardos Lászlónál

KOSSUTH-UTCZA.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember hó 1-től kezdve az összes raktárunkon levő

NŐI RUHASZÖVETEKET,
fekete divat-kelméket is,
SZINES MOSÓ VELEZEKET,
Téli gyapjú nagykendőket,
trikot derék és gyermekruhákat,
valamint
szőnyeget,
bútorszöveteket, ágy- és asztal-terítőket, függönyöket,
(418.) mélyen leszállított árakon árúsítjuk el. 34-

Szabó Lajos Fiai
DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

cs. és kir. udvari tea- és rum-kereskedés.

A Dreher A.-féle kiviteli palaczkerek főraktára.

Iroda és megrendelő hely:

DUDAPESTEN, IV., régi posta-utca 10. sz. a.

Kiviteli és áttitvelli pinceszék Kőbányán.

Küldemények vasuton és postán utánvét mellett. Kizárólagos közvetlen bevitelünk, finom és legfinomabb minőségű teakból. Közvetlen bevitelünk jamaikai rum és első rangú francia cognac-ból, ugyanint a francia és hollandi (Ervin Lucas Bols-féle) likőrökben. Különösen ajánljuk a már 27 éven át közkedveltségnek örvendő elérhetlen teakeverékeinket. Mandarin-, Császár-, Király-, Moszkvai-, Viktoria- valamint az udvari tea-melánget 1/2 kilónként 3 frttól 12 frtig

J A M A I K A R U M U N K

18, 35 és 70 centiliteres és 1/4 literes üvegekben 40 krtól 6 frtig üvegenként.

B R A S I L I A I R U M U N K

saját védjegyünkkel ellátott üvegekben 1/4 liter 125 és 70 centiliteres á — 68 krjával. Legkisebb rendelmények leggyorsabban és pontosan eszközöltetnek.

Részletes arjegyzeikeinket levelező-lappal együtt, azonnal ingyen és bérmentve küldjük.

Detail tea és rum-raktáraink:

IV., Váci utca 18., a „Korona“ kavéház átellenében.

IV., Kigyó-tér, Teleky-féle palota.

VI., Andrásy-ut 23. sz., az operaházzal szemben.

(451.) 4-12.

Ismét eladónak és kavésoknak nagybaní arak különös kedvezmények mellett.